

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau - LVAT) 2019-02-13 nutartis administracinėje byloje Nr. A-350-556/2019.

Ginčas kilo dėl to, ar Pareiškėjos vykdyta veikla mokesčių administratoriaus pagrįstai buvo priskirta prie socialiai neremtinės veiklos. LVAT akcentavo, jog „Pareiškėjos ir UAB „M“ 2012-06-05 rangos sutartimi įformintą sandorį sudaro du atskiri elementai: magnetinio rezonanso tomografo pardavimo sandoris ir statybos remonto darbų pardavimo sandoris; magnetinio rezonanso tomografo montavimo darbai sudarė tik neįžymią dalį šio sandorio vertės, o pagrindinę dalį sudarė magnetinio rezonanso tomografo pardavimo kaina; Pareiškėja nepateikė dokumentų, įrodančių, kad yra licencijuota magnetinio rezonanso įrangos gamintoja, be to, šio gaminio rinkai neteikė savo vardų; UAB „D“ ir UAB „M“ 2012-06-05 sudarė pirkimo-pardavimo sutartį dėl magnetinio rezonanso tomografo EchoStar 1.5T sistemos įsigijimo už 4 850 000 Lt (į sutarties kainą įėjo sistemos pristatymo ir sumontavimo darbai); UAB „M“ užsakė Pareiškėją, jog jis atliktų magnetinio rezonanso tomografo EchoStar 1.5T sistemos paleidimo darbus už 292 006,34 Lt; 2013-04-06 sutarties šalys pasirašė sutarties priedą dėl papildomų išlaidų, susijusių su magnetinio rezonanso EchoStar 1.5T sistemos paleidimo darbais, už 293 006,34 Lt; iš teismui pateiktos Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau - MGK) byloje esančios Pareiškėjos ir Kinijos įmonės „A M S, LLC“ pirkimo-pardavimo sutarties matyti, kad sutarties šalys susitarė dėl visos magnetinio rezonanso sistemos EchoStar 1.5T pirkimo-pardavimo, o ne atskirų jos detalių; šioje sutartyje yra nurodyta galutinė šio įrenginio kaina, o ne atskirų jo detalių kainos; aplinkybė, kad Pareiškėja už magnetinio rezonanso sistemą gautas pajamas apskaitė buhalterinėje sąskaitoje 5051 (statyba), nereiškia, kad iš tikrųjų buvo tiekiamos paslaugos, o ne prekė.

LVAT vertinimu, šios aplinkybės leidžia neabejotinai teigti, kad įrenginio gamintojas buvo ne Pareiškėja, o ginčo veika - ne gamyba ir prekyba. Atskirų detalių, sudarančių vieno daikto visumą, surinkimas nepatenka į gamybos sąvoką. Gamybą (bendrine prasme) būtų galima paaiškinti kaip žaliavų ir kitokių medžiagų ar produktų perdirbimą į vartojimui ar pardavimui tinkamas medžiagas ar kitokius gaminius. Tam pasitelkiami įvairūs įrankiai ir sukuriamas atitinkamas daiktas (produkcija). Šiuo konkrečiu atveju magnetinio rezonanso tomografas buvo sukurtas ne Pareiškėjos, o tik jos surinktas.

LVAT atmetė Pareiškėjos skundą. Plačiau apie bylą:

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaiska/tekstas.aspx?id=86a5bed1-602a-4dda-b941-f8fcc0fb33fd>

LVAT 201-03-13 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-609-575/2019.

Ginčas kilo dėl buto įgijimo išlaidų, jo nusidėvėjimo sąnaudų ir eksploatacinių išlaidų pripažino neleidžiamais atskaitymais. Taip pat ginčas kilo ir dėl to, ar teisėtai ir pagrįstai mokesčių administratorius nustatė, kad nekilnojamojo turto komplekso pirkimo-pardavimo sandoris vyko tarp asocijuotų asmenų, dėl ko sandorio vertė viršijo rinkos vertę.

LVAT nurodė, jog „svarbiausias įrodymas šiuo klausimu yra faktų fiksavimo, atlikto mokesčių administratoriui 2015-07-30 apžiūrėjus ginčo butą, pažyma. Iš šio įrodymo matyti, kad butas atlieka gyvenamosios paskirties funkcijas - įrengtas miegamasis su dvigule lova, virtuvė su buitine technika, informacijos (iškabos) klientams, kad name yra Pareiškėjos biuro patalpos, nėra, darbo metu mokesčių administratoriaus darbuotojams į butą patekti nepavyko. Teismas, atsižvelgdamas į paminėtą pažymą bei kitas byloje nustatytas aplinkybes (buvo įsigytas gyvenamosios paskirties šiuolaikiškos statybos prabangus butas prestižinėje miesto vietoje), vertina, kad Pareiškėja siekė ne patenkinti įstaigos socialinės globos veiklos (viešo intereso) poreikius, o palankiai investuoti savo lėšas į nekilnojamojo turto objektą, o ginčo butą naudojo asmeniniams interesams tenkinti laikotarpiu, už kurį

paskaičiuoti mokesčiai. Pareiškėjos teiginiai, kad butas buvo naudojamas išimtinai Pareiškėjos socialinėms globos paslaugoms senyvo amžiaus asmenims teikti, neįtikinamas ir neįrodytas“.

Dėl Pareiškėjos teiginių, susijusių su komplekso kaina, teismas pažymėjo, jog „byloje nėra ginčo, kad ginčo komplekso pirkimo-pardavimo sandoris buvo sudarytas tarp susijusių asmenų, todėl sutinkamai su aukščiau paminėtomis normomis jo pirkimo-pardavimo kaina turi atitikti tikrąją rinkos kainą. Svarbiausias byloje esantis įrodymas šiuo klausimu yra nekilnojamojo turto vertinimo ataskaita, pagal kurią nekilnojamas turtas įvertintas 3 000 000 Lt. Pažymėtina, jog nekilnojamojo turto vertinimo ataskaitoje Nr. 30A0-1212-0008 yra nurodyta, kad vertinamas turtas buvo naudojamas Pareiškėjos veikloje - senyvo amžiaus asmenų socialinės globos paslaugoms teikti; turto naudojimo vertė - apskaičiuota pinigų suma, rodanti turto ekonominį naudingumą tam tikram naudotojui; vertinimo metodas pasirinktas atsižvelgiant į vertinamo objekto specifiką, naudojimo paskirtį - turtas įvertintas taikant pajamų metodą (diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdas), darant esminę prielaidą, kad naudojamo (veikiančio) globos namų (stacionaro) turtinio komplekso naudojimo vertė (apskaičiuota pinigų suma, išreiškianti turto ekonominę naudingumą tam tikram vartotojui) gali būti rinkos sandorio objektas, t. y. iš esmės atitinka rinkos vertę. Ataskaita atlikta specialų išsilavinimą ir kvalifikaciją turinčio asmens, todėl Pareiškėjos teikiami samprotavimai ir įrodymai vertinami kaip nepakankami paneigti kvalifikuoto turto vertintojo išvadas“.

LVAT atmetė Pareiškėjos skundą. Plačiau apie bylą:

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=708ca91e-d11d-4731-8988-311a979466eb>

LVAT 2019-01-29 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-109-968/2019 .

Ginčas kilo dėl Pareiškėjos išmokėtų sumų vertinimo. Mokesčių administratorius konstatavo, jog Pareiškėja, siekdama mokesstinės naudos, išvengė GPM mokėjimo nuo dividendų, dirbtinai sukūrė sandorių grandinę ir per tarpinę UAB „S“ (Holdingo bendrovė), kontroliuojančią 100 proc. Pareiškėjos akcijų, akcininkams A. ir R. Č. išmokėjo pajamas. Mokesčių administratorius vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau - MAĮ 69) straipsnio 1 dalies nuostatomis, konstatavo, kad A. ir R. Č. pagal 2012-11-28 akcijų pardavimo sandorį, 2013-10-01 obligacijų įsigijimo sandorį, 2013-10-23 ir 2014-08-01 obligacijų pirkimo-pardavimo sutartis Holdingo bendrovei išmokėtos 2 368 136,5 Lt (685 859,737 Eur) pajamos už vertybinių popierių pardavimą bei palūkanos už obligacijas yra laikytinos Pareiškėjos išmokėtomis pajamomis iš paskirstytojo pelno (dividendais).

LVAT atkreipė dėmesį į tai, jog: „(1) ginčui aktualiu laikotarpiu Pareiškėjos ir Holdingo bendrovės akcininkais buvo A. ir R. Č., kurie šių bendrovių vardu priiminėjo sprendimus, tiesiogiai susijusius su ginčo sandorių grandine. <...>nuo 2013-12-31 iki 2014-12-31 100 proc. Pareiškėjos akcijų valdė UAB „S“ (šią Holdingo bendrovę 2012-06-05 įregistravo A. Č., kuris buvo ir jos akcininkas, o po ginčo sandorių grandinės Holdingo bendrovės akcininku tapo ir R. Č.); (2)Pareiškėja 2013-2014 m. Holdingo bendrovei išmokėjo 3 000 043,69 Lt dividendų, kurie pagal PMĮ 33 straipsnio 2 dalį neapmokestinami pelno mokesčiu. (3)Holdingo bendrovės vienintelio akcininko A. Č. 2012-11-20 sprendimu nuspręsta įsigyti Pareiškėjos 7 520 paprastųjų vardinių akcijų už 7 886 342 Lt, už jas apmokant per 10 metų ir sudaryta 2012-11-28 akcijų pirkimo-pardavimo sutartis Nr. 2, kurios pagrindu A. Č. ir jo sutuoktinė, pardavė 7 520 paprastųjų vardinių Pareiškėjos akcijų, įgytų iki 1999 m. sausio 1 d., o Holdingo bendrovė įsipareigojo už akcijas atsiskaityti iki 2022-06-01. Už pagal paminėtą sutartį parduotas Pareiškėjos akcijas Holdingo bendrovė A. Č. 2013 m. liepos-rugsėjo mėn. per banką ir grynais pinigais iš kasos išmokėjo 1 000 018 Lt (ši suma iš esmės pervesta tuo pačiu laikotarpiu, kai Pareiškėja pervedė dividendus už 2012 m. Holdingo bendrovei), o likusi akcijų pardavimo kainos dalis - 7 580 400 Lt užskaityta pagal 2013-10-01. Holdingo bendrovės ir A. Č. tarpusavio skolų užskaitymo aktą už įsigyjamą obligacijas; (4)Holdingo bendrovės akcininkų A. ir R. Č.

2013-10-01 sprendimu nuspręsta išleisti 75 804 vardinių 100 Lt nominalios vertės obligacijų bendros 7 580 400 Lt nominalios vertės emisiją su metine 3,5 proc. palūkanų norma; A. Č. 2013-10-01 obligacijų pasirašymo sutarties Nr. 1 pagrindu įgijo 75 804 vienetus obligacijų (vienos obligacijos emisijos kaina 100 Lt), kurių bendra kaina 7 580 400 Lt; pagal 2013-10-01 tarpusavio skolų užskaitymo aktą bei tos pačios dienos buhalterinę pažymą Nr.16/4 Holdingo bendrovės skola A. Č., be kita ko, pagal 2012-11-28 pasirašytą akcijų pirkimo-pardavimo sutartį Nr. 2 užskaityta kaip A. Č. pagal 2013-10-01 obligacijų pasirašymo sutartį įsigytų obligacijų emisijos kainos sumokėjimas. A. Č. pagal 2013-10-23 ir 2014-08-01 obligacijų pirkimo-pardavimo sutartis pardavė broliui R. Č. 7 580 vnt. obligacijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 100 Lt. Holdingo bendrovės akcininkų A. ir R. Č. 2014-07-10 sprendimu nuspręsta išpirkti 14 000 vnt. obligacijų, iš jų: 13 300 vnt. iš A. Č., 700 vnt. iš R. Č. Holdingo bendrovė 2014 m. liepos 14, 15 d. ir spalio 1 d. pavedimais A. Č. už obligacijas iš viso išmokėjo 1 570 847,84 Lt (iš jų 1 330 000 Lt vertybinių popierių pardavimo pajamų, 240 847,85 Lt palūkanų), o R. Č. - 84 129,16 Lt (iš jų 70 000 Lt vertybinių popierių pardavimo pajamų, 14 129,16 Lt palūkanų)“. LVAT pritarė mokesčių administratoriaus pozicijai, jo sandorių grandine, Pareiškėja siekė išvengti apmokestinamųjų pajamų išmokėjimo“.

LVAT atmetė Pareiškėjos skundą. Plačiau apie šią bylą:

<http://liteko.teismai.lt/viesaspresdimupaiska/tekstas.aspx?id=95ce4a67-1013-4d69-85ce-e9c3b829c0f9>

LVAT 2019-01-30 nutartis administracinėje byloje Nr.eA-3153-556/2019.

Ginčas kilo dėl asmens, kuriam tenka pareiga įvykdyti prievolę - sumokėti GPM. Pagal bendras taisykles, įtvirtintas Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau - GPMĮ) 23 straipsnio 1 dalyje, pareiga apskaičiuoti ir sumokėti GPM iš A klasės pajamų tenka šį mokesť išskaičiuojančiam asmeniui. Ginčo atveju mokesčių administratorius sprendimą nesilaikyti (nukrypti) nuo įstatymų leidėjo nustatytos taisyklės iš esmės grindė argumentu, jog nustačius MAĮ 69 straipsnio 1 dalyje nurodytas aplinkybes, prievolė apskaičiuoti ir sumokėti mokesť tenka mokesčio mokėtojui, o ne mokesť išskaičiuojančiam asmeniui (bendrovei).

LVAT tęsia formuojamą praktiką. „LVAT praktikoje nepripažįstama, jog vien nustatymas, kad atitinkamų mokesčių teisinių santykių kvalifikavimui reikšmingi mokesčio mokėtojo sandoris, ūkinė operacija ar bet kokia jų grupė buvo sudaryti turint (vienintelį) tikslą gauti mokesčią naudą, savaime eliminuoja mokesť išskaičiuojančio asmens pareigą nuo gyventojų A klasės pajamų išskaičiuoti ir į biudžetą sumokėti atitinkamas mokesčių bei kitų privalomųjų įmokų sumas. Nei MAĮ 10 straipsnis, nei šio įstatymo 69 straipsnio 1 dalis savaime nesuteikia teisės atitinkamas mokesčines prievoles paskirstyti kitiems asmenims, nei tiems, kurie eksplisitiškai nurodyti atitinkamo mokesčio įstatyme <...>. Be kita ko, nesant mokesčių įstatymuose nustatytų specialių nuostatų, taikant MAĮ 10 straipsnyje įtvirtintą turinio viršenybės prieš formą principą ir (ar) mokėtinus mokesčius apskaičiuojant pagal to paties įstatymo 69 straipsnio 1 dalyje nustatytas taisykles, mokesčių teisės aktuose nustatyta mokesť išskaičiuojančio asmens prievolė išskaičiuoti mokesčių mokėtojo mokesť ir jį sumokėti į biudžetą gali būti perkelta atitinkamo mokesčio įstatyme nurodytam mokesčio mokėtojui tuo atveju, jei toks neperkėlimas pažeistų mokesčių mokėtojų lygybės, teisingumo, visuotinio privalomumo, sąžiningumo principus ir (ar) neatitiktų protingumo bei teisingumo kriterijų, kurių turi būti paisoma ir mokesčių administratoriui administruojant mokesčius. Šis vertinimas atliekamas atsižvelgiant į konkrečiame mokesčiniame santykyje susiklosčiusias individualias aplinkybes <...>. Galimybė reikalauti mokesčines prievolės, kylančios iš A klasės gyventojų pajamų, įvykdymo tiesiogiai iš mokesčio mokėtojo, o ne iš mokesť išskaičiuojančio asmens, yra administracinių teismų praktikoje pripažįstama išimtis iš bendros taisyklės, įtvirtintos GPMĮ 23 straipsnyje. Ši išimtis gali būti taikoma tik išskirtiniais atvejais. Teismas nurodė, jog <...>preliminarijos pirkimo-pardavimo sutarties tikslas nebuvo joje aptartomis sąlygomis

sudaryti pagrindinį sutartį; sandoris buvo visiškai dirbtinis; sandoris bei vėliau sudaryta paskolos sutartis buvo sudaromi pažeidžiant draudimo piktnaudžiauti teise principą. <...>pareigos neperkėlimas mokesčio mokėtojui (Pareiškėjui) pažeistų mokesčių mokėtojų lygybės, teisingumo, visuotinio privalomumo, sąžiningumo principus ir neatitiktų protingumo bei teisingumo kriterijų, kurių turi būti paisoma ir mokesčių administratoriui administruojant mokesčius“.

LVAT patenkino VMI prie FM apeliacinį skundą. Plačiau apie bylą:

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=f7ff4346-d197-4140-b52c-9ee3e8649641>

LVAT 2019-02-27 nutartis administracinėje byloje Nr. A-89-438/2019

Ginčas kilo dėl autorinių sutarčių vertinimo. Pareiškėja 2009-2010 metais teikė kardiologijos ir masažo paslaugas fiziniams asmenims privačioje klinikoje bei atliko vaistinių preparatų veiksmingumo, efektyvumo, nepageidaujamų reiškinių nustatymo klinikinius tyrimus. Tyrimus atliko Pareiškėjos samdomi darbuotojai - gydytojai ir kiti darbuotojai, su kuriais Pareiškėja buvo pasirašiusi autorines sutartis.

LVAT nurodė, jog „autorinės sutartys yra išvestinės iš sutarčių, kurias Pareiškėja sudarė su užsienio kompanijomis. Visa tai lemia, kad Pareiškėjos sudarytų su užsienio kompanijomis sutarčių pobūdis bei turinys, apsprendžia ir aptariamų autorinių sutarčių pobūdį bei turinį. <...> Iš Pareiškėjos sudarytų su užsienio kompanijomis sutarčių taip pat matyti, kad Pareiškėjos pagal šias sutartis vykdomi tyrimai nėra susiję su autorinio kūrinio, Autorinių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (toliau - ir ATGTĮ) taikymo prasme, sukūrimu. Šią aplinkybę pripažįsta ir pati Pareiškėja <...> Todėl akivaizdu, kad Pareiškėjos darbuotojai, gydytojai A. K., R. S., J. A., A. P. bei slaugės E. Š. ir J. V., pagal autorines sutartis sudarytas su Pareiškėja, įgyvendindami minėtas sutartis su užsienio kompanijomis dėl tyrimų atlikimo, negalėjo sukurti autorinių kūrinių, nes tai neatitiktų sutarčių su užsienio kompanijomis sąlygų ir tikslų. Byloje duomenų, išskyrus Pareiškėjos prielaidų pobūdžio teiginius, kad minėti darbuotojai atlikdami klinikinius tyrimus sukūrė autorinius kūrinius, nėra surinkta. Nepateikta ir duomenų iš užsienio kompanijų, kurioms buvo atlikti klinikiniai tyrimai, apie tai, kad jos pripažįsta, jog Pareiškėjai atliekant šiuos tyrimus buvo sukurti savarankiški autorių teisių kūriniai.<...> Tai savo ruožtu lemia, kad autorinės sutartys, sudarytos tarp Pareiškėjos ir gydytojų A. K., R. S., J. A., A. P. bei slaugių E. Š. ir J. V. neatitinka ATGTĮ reikalavimų, nes jomis nebuvo sukurtas autorių teisių objektas (ATGTĮ 4 str.), todėl jos neatspindi tikrojo šių sutarčių turinio, o yra tik formalus pobūdžio, sudarančio teisinę prielaidą bei sąlygas jų atžvilgiu taikyti MAĮ 10 ir 69 straipsnių nuostatas“.

Taip pat LVAT pažymėjo, jog „sutartinius santykius, susijusius su biomedicininio pobūdžio klinikiniais tyrimais reglamentuoja Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau - CK) 6.707-6.715 straipsniai (XXXIV skyrius mokslinio tyrimo, bandomieji, konstravimo ir technologiniai darbai). Pagal CK 6.708 straipsnio 1 dalį „Vykdytojas mokslinio tyrimo darbus privalo atlikti pats. Pasitelkti trečiuosius asmenis mokslinio tyrimo darbams pagal sutartį atlikti vykdytojas turi teisę tik gavęs užsakovo rašytinį sutikimą. Gydytojai A. K., R. S., J. A., A. P. bei slaugės E. Š. ir J. V. pas Pareiškėją dirbo ir pagal darbo sutartis. Kadangi šių asmenų pasitelkimas vykdyti tyrimus, sudarant tuo tikslu autorines sutartis buvo fiktyvus, todėl šį ginčą nagrinėjusių institucijų išvados, kad Pareiškėja tyrimus vykdė tiesiogiai pati, pasitelkdama tuo tikslu savo darbuotojus, dirbančius pas ją pagal darbo sutartis, yra atitinkančios faktines bylos aplinkybes, o tuo pačiu pagrįstos bei teisingos“.

LVAT atmetė Pareiškėjos skundą. Plačiau apie šią bylą:

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=139afa8f-1686-4c68-9f84-d509daf5694b>

LVAT 2019-02-13 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2-575/2019.

Ginčas kilo dėl 0 PVM tarifo taikymo. LVAT priminė, jog „Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau - PVMĮ) 56 straipsnio 5 dalyje nustatyta, jog nepaisant kitų šio straipsnio nuostatų, mokesčių administratorius turi teisę savo iniciatyva pats ar per tam įgaliotas teisėsaugos institucijas surinkti papildomus įrodymus 0 proc. PVM tarifo pritaikymo pagrįstumui įvertinti. Gavus įrodymų, kad prekių tiekimui, prekių įsigijimui iš kitos valstybės narės ar paslaugų teikimui 0 proc. PVM tarifas taikytas nepagrįstai, toks prekių tiekimas, prekių įsigijimas iš kitos valstybės narės ar paslaugų teikimas apmokestinamas taikant standartinį PVM tarifą arba lengvatinį PVM tarifą, jeigu jis šioms prekėms arba paslaugoms nustatytas. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau - ESTT) aiškindamas susijusias Europos Sąjungos teisės normas yra konstatavęs, kad Europos Sąjungos teisei neprieštarauja reikalavimas, kad ūkio subjektas veiktų sąžiningai ir imtųsi bet kokios priemonės, kurios gali būti iš jo pagrįstai reikalaujama, kad įsitikintų, jog sandoris, kurį jis sudaro, nelemia jo sukčiavimo mokesčių srityje. Jeigu atitinkamas apmokestinamasis asmuo žinojo ar turėjo žinoti, kad jo vykdomas sandoris yra įgijėjo sukčiavimo dalis, ir nesiėmė visų pagrįstų priemonių, kad išvengtų to sukčiavimo, jam turėtų būti atsisakyta suteikti teisę į neapmokestinimą PVM; teismas turi įvertinti visą pagrindinėje byloje pateiktą informaciją ir jos faktines aplinkybes tam, kad nustatytų, ar asmuo veikė sąžiningai ir ėmėsi visų priemonių, kurių imtis gali būti pagrįstai iš jo reikalaujama, kad įsitikintų, jog importo ir tiekimo operacijos nelėmė jo sukčiavimo mokesčių srityje (žr., pvz., ESTT 2018-06-20 sprendimą byloje UAB „E“ prieš Muitinės departamentą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, dalyvaujant Vilniaus teritorinei muitinei (byla C-108/17, 94-95 punktai). Be to, ESTT jau yra pažymėjęs, kad kova su galimais sukčiavimu, vengimu ir piktnaudžiavimu yra Šeštosios direktyvos (1977 m. gegužės 17 d. Tarybos šeštoji direktyva 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo - Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas) pripažintas ir skatinamas tikslas. Jeigu mokesčių administratorius nusprendžia, kad teise atskaityti buvo pasinaudota sukčiaujant, jis turi teisę prašyti atgaline data gražinti atskaitytas sumas, o nacionalinis teismas turi atsisakyti leisti naudotis teise į atskaitą, jei atsižvelgus į objektyvias aplinkybes įrodoma, kad šia teise remiamasi sukčiaujant. Apmokestinamasis asmuo, kuris žinojo arba turėjo žinoti, kad įsigydamas prekes jis dalyvavo į sukčiavimą PVM įtrauktame sandoryje, Šeštosios direktyvos tikslais turi būti laikomas kaip šiame sukčiavime dalyvaujantis asmuo, nepaisant to, ar perparoduodamas šias prekes jis gauna naudos, ar ne. Nacionalinis teismas turi atsisakyti leisti naudotis teise į atskaitą, jei, atsižvelgus į objektyvias aplinkybes, įrodoma, kad apmokestinamasis asmuo žinojo arba turėjo žinoti, jog įsigydamas prekes jis dalyvavo į sukčiavimą PVM įtrauktame sandoryje, netgi jeigu nagrinėjamas sandoris atitinka objektyvius kriterijus, kuriais grindžiamos apmokestinamojo asmens, veikiančio kaip tokio, atliekamo prekių tiekimo ir ekonominės veiklos sąvokos (žr., pvz., ESTT 2006-07-06 sprendimą sujungtose bylose Axel Kittel prieš Belgijos valstybę ir Belgijos valstybė prieš Recolta Recycling SPRL (sujungtos bylos C-439/04 ir C-440/04, 54-59 punktai)“.

LVAT nurodė, jog „sistemiškai aiškinant PVMĮ, Civilinio kodekso I dalies pirmo skyriaus ir II dalies normas akivaizdu, kad tiekėjas pagal PVM sistemą privalo identifikuoti kitą sandorio šalį, įsitikinti įmonės atstovaujančių asmenų teisnumu ir veiksnumu. Be to, PVM sistema kartu su ESTT praktika, PVM subjektams kelia didelius atsargumo ir įrodinėjimo reikalavimus. Pareiškėja, vykdydamas didelės vertės tiekimus ir žinodama apie neapmokestinamą tiekimą vykdančiam asmeniui tenkančius didesnius atsargumo ir įrodinėjimo reikalavimus, nesiėmė elementarių ir pakankamų priemonių identifikuoti ūkinių operacijų partnerius ir juos atstovaujančius asmenis - Pareiškėja nereikalavo pateikti ir neįvertino elementarių įmonės registravimo ir veiklos dokumentų, asmens dokumentų ar įgaliojimų. Identifikavęs kitą sandorio šalį ir jos atstovus, patikrinęs įmonių steigimo ir veiklos dokumentus Pareiškėja lengvai galėjo pastebėti, kad sandorių sudarymo aplinkybės nėra

gyvenimiškos - pvz., D H atveju didelės vertės prekes siekia įgyti jokios veiklos nevykdžiusi įmonė, kurios buveinė yra vieno kambario gyvenamasis butas, esantis daugiabutyje, ir kuri akivaizdžiai neturi sandėlio patalpų; Vokietijos įmonių vardu, kurios siekia įsigyti didelės vertės turtą, veikia dvidešimtmečiai Lietuvos Respublikos piliečiai; neveikusios rinkoje Vokietijos įmonės, vadovaujamos jaunų Lietuvos Respublikos piliečių, vienu metu siekia įsigyti didelės vertės prekes. Ėmusi elementarių atsargumo priemonių Pareiškėja galėjo lengvai identifikuoti, kad su ja didelės vertės sandoriai sudaromi iš karto po to, kai ginčo įmonės buvo įsteigtos ar įregistruotos PVM mokėtojais, beveik visi ginčo tiekimai buvo vykdomi iš esmės analogiškais sąlygomis, keičiantis tik prekių pirkėjui, kas savaime gali būti požymis, leidžiantis tiekėjui įtarti galimą pažeidimą ar įgijėjų sukčiavimą. Esant pirminiams požymiams, kad tiekėjas gali būti įtrauktas į PVM sukčiavimą, jis, būdama įpareigota sąžiningai veikti PVM srityje, negalėjo tęsti sandorių tokioms pat sąlygomis, ir privalėjo galutinai įsitikinti, ar jis dalyvauja į sukčiavimą PVM įtrauktime sandoryje, ar ne. To negalima pasiekti nepasidomėjus apie ginčo prekių pristatymą konkrečiam gavėjui/galutiniam pirkėjui. Pareiškėja galėjo nesunkiai identifikuoti CMR važtaraščiuose nustatytus akivaizdžius trūkumus, t. y. nenurodyta tiksli prekių iškrovimo vieta (nurodyta tik šalis ir miestas), CMR važtaraščių 24 grafoje visais atvejais nenurodyta krovinio iškrovimo/gavimo Vokietijoje data, nenurodyti prekes gavusios įmonės atstovų duomenys (vardas, pavardė), atskirais atvejais yra visai neatžymėta prekių gavėjui skirta CMR važtaraščio vieta, t. y. 24 grafoje prekių gavimas nepatvirtintas prekių gavėjo spaudu, nenurodytos prekes gavusių asmenų pavardės, nėra parašų ir prekių iškrovimo/gavimo datos. Pateiktuose CMR važtaraščiuose 24 grafoje atskirais atvejais prekių gavimas patvirtintas Vokietijos logistikos įmonių spaudais, kurios nėra šių prekių savininkai ir neįgijo teisės disponuoti šiuo kroviniu. CMR važtaraščiai yra neišsamūs, užpildyti nerūpestingai. Bet Pareiškėja nepasirūpino tiesioginių įrodymų apie prekių pristatymą gavimu, nereikalavo nei iš vežėjų, kad atitinkami CMR važtaraščių egzemplioriai su pirkėjų/gavėjų žymomis apie prekių gavimą būtų gražinti Pareiškėjai, nei iš Vokietijos įmonių ir/ar Vokietijos logistikos įmonių jokių įrodymų, susijusių su prekių pristatymu konkrečiam gavėjui/galutiniam pirkėjui. <...>dar vykdant tiekimus aukščiau nurodytiems ES valstybių narių PVM mokėtojams buvo prielaidų Pareiškėjai įtarti apie galimą šių įmonių sukčiavimą, tačiau Pareiškėja jokių veiksmų nesiėmė, neįsitikino, ar jo atliekami tiekimai Bendrijos viduje nelemia jo dalyvavimo PVM sukčiavime. Dėl to nėra pagrindo teigti, kad Pareiškėja sandorių sudarymo ir tiekimo metu elgėsi rūpestingai ir sąžiningai. Konstatuotina, jog Pareiškėja tapo sukčiavusių asmenų bendrininku, o tai nesuderinama su Lietuvos ir Europos Sąjungos teise ir sudaro pagrindą paneigti 0 proc. PVM tarifą“.

LVAT yra įsitikinęs, kad „įmonė, siekdama maksimalaus pelno, ignoravo akivaizdžius mokestinio sukčiavimo požymius, veikė nesąžiningai ir iš esmės nesiėmė jokių priemonių, kad įsitikintų, jog tiekimo operacijos nelėmė sukčiavimo mokesčių srityje. Pareiškėja, būdama savo srities veiklos profesionalė, turėjo žinoti, kad ginčo įmonės sukčiauja mokesčių srityje, ir nesiėmė elementarių priemonių, kad būtų išvengta sukčiavimo, todėl sutinkamai su aukščiau paminėtomis teisės normomis praranda teisę taikyti 0 proc. PVM tarifą“.

LVAT atmetė Pareiškėjos skundą. Plačiau apie bylą:

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaiaska/tekstas.aspx?id=acc0598a-c53b-4dd4-bff5-aa91c41d93ef>

LVAT 2019-03-13 nutartis administracinėje byloje Nr. A-103-438/2019.

Ginčas kilo dėl PVM atskaitos. Pareiškėja 2013 metasi sudarė ūkines operacijas su UAB „D“ ir UAB „R“, pagal kurias mokesčių mokėtoja iš minėtų įmonių įsigijo prekių už 1 528 764,45 Lt ir vėliau jas pardavė UAB „S“, atitinkamai iš biudžeto susigrąžindamas 265 323 Lt pirkimo PVM. Mokesčių administratorius nusprendė, už minėtas ūkines operacijas, nesuteikti Pareiškėjai teisės į PVM atskaitą, tai grįsdamas tuo, kad mokesčių mokėtoja

vykdydama šias ūkines operacijas buvo „nesąžiningas“ ir piktnaudžiavo teise, nes žinojo arba privalėjo žinoti, kad UAB „D“ ir UAB „R“ nemokėdami į biudžetą pardavimo PVM sukčiauja PVM srityje, o ji dalyvaudamas tokiuose sandoriuose, prisideda prie šio sukčiavimo.

LVAT nurodė, jog „Pareiškėjos kontrahentai UAB „D“ ir UAB „R“, kaip ūkio subjektai veiklą vykdė trumpą laiką; <...> UAB „D“ direktoriumi ir vieninteliu darbuotoju buvo T. G., kuris nuo 2013-08-22 įtrauktas į asmenų, neturinčių gyvenamosios vietos sąrašus. UAB „R“ direktoriumi ir vieninteliu darbuotoju buvo K. G. UAB „D“ ir UAB „R“ už sandorius su Pareiškėja pardavimo PVM į biudžetą nemokėjo, tarpusavio atsiskaitymai tarp Pareiškėjos ir šių įmonių buvo vykdomi grynaisiais pinigais. UAB „D“ ir UAB „R“ neturėjo nei infrastruktūros nei techninių priemonių vykdyti veiklai, numatytai sandoriuose su Pareiškėja. Pareiškėja įsigytas prekės iš šių įmonių daugumoje atvejų realizavo UAB „S“, su kuria 74 procentai atsiskaitymų buvo vykdomi taip pat grynaisiais pinigais. <...> Byloje taip pat nustatyta, kad Pareiškėja iki sudarytų sandorių su UAB „D“ ir UAB „R“ akmens produkciją įsigydavo iš Indijos tiekėjų. Pareiškėjai sudarius sandorius su UAB „D“ ir UAB „R“, pastariesiems tą pačią akmens produkciją tiekė tie patys Indijos tiekėjai, kurią Pareiškėja jau įsigydavo iš minėtų kontrahentų“. LVAT atsižvelgęs į Pareiškėjos veiksmų su UAB „D“ ir UAB „R“ veiksmų intensyvumą, mastą bei pobūdį, padarė išvadą, jog Pareiškėja žinojo arba turėjo žinoti, jog savo veiksmais prisideda prie sukčiavimo PVM srityje. <...> tokia Pareiškėjos veika atitinka PVMĮ 64 straipsnio 9 dalies 1 punkto ir MAĮ 69 straipsnio 1 dalies bei ESTT praktikoje pateiktos piktnaudžiavimo sąvokos sąlygas, suteikiančias teisę mokesčių administratoriui, iš Pareiškėjos atimti teisę į PVM atskaitą, nes šia veika Pareiškėja siekė bei įgijo mokestinį pranašumą, kuris yra priešingas teisei bei PVM sistemos tikslams“.

LVAT atmetė Pareiškėjos skundą. Plačiau apie šią bylą:

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=190cb479-8453-4077-9836-0f579e958ab6>

LVAT 2019-03-20 nutartis administracinėje byloje Nr. A-521-442/2019.

Ginčas kilo dėl Pareiškėjos teisės atskaityti 26 868,31 Eur pirkimo PVM pagal BUAB „T“ vardu išrašytas PVM sąskaitas-faktūras ribojimo mokesčių administratoriui nustačius, jog Pareiškėja buvo nesąžininga, t. y. žinojo ar turėjo žinoti, jog dalyvauja sandoryje susijusiam su sukčiavimu PVM srityje.

LVAT nurodė, jog „vien pardavimo PVM nesumokėjimo į biudžetą faktas per se (pats savaime) negali būti pagrindu apriboti pirkėjo teisę į PVM atskaitą. Šią išvadą pagrindžia ESTT praktika, kurioje nuosekliai kartojama, jog klausimas, ar už ankstesnius arba vėlesnius atitinkamų prekių pardavimo sandorius mokėtinas PVM buvo sumokėtas valstybės išdui, neturi įtakos apmokestinamojo asmens teisei atskaityti sumokėtą pirkimo PVM (Bonik, 28 p. ir jame nurodytą praktiką). Tačiau iš minėtos ESTT praktikos taip pat matyti, jog norint paneigti teisę į atskaitą, argumentuojant tuo, kad asmuo, siekiantis pasinaudoti PVM atskaitos teise, žinojo/turėjo žinoti, jog jis įsigydamas prekes ir paslaugas dalyvauja sandoryje, susijusiame su sukčiavimu PVM srityje, privalu įrodyti, kad prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas sukčiavo PVM, kad prekių tiekimo ar paslaugų teikimo sandoris, iš kurio kylančią teisę į atskaitą siekiama paneigti, yra susijęs su sukčiavimu PVM ir kad asmuo, siekiantis pasinaudoti PVM atskaitos teise, įsigydamas prekes ir paslaugas, žinojo/turėjo žinoti apie tai. Žinodamas arba turėdamas žinoti, kad įsigydamas prekes ir paslaugas dalyvauja sandoryje, susijusiame su sukčiavimu PVM srityje, pirkėjas elgiasi nesąžiningai ir tampa sukčiaujančio pardavėjo bendrininku, o tai nesuderinama tiek su Lietuvos, tiek su Europos Sąjungos teise, todėl tokio asmens teisė į atskaitą gali būti paneigta“.

LVAT atmetė Pareiškėjos skundą. Plačiau apie bylą:

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=36f7d794-b220-4c70-bbb7-834b04165e7e>

LVAT 2019-01-16 nutartis administracinėje byloje Nr. A-356-575/2019

Ginčas kilo dėl PVM atskaitos. Pareiškėjos teisė į PVM atskaitą buvo paneigta, nustačius, kad mokesčių mokėtoja žinojo (turėjo žinoti), kad įsigyjant prekes ir paslaugas dalyvaujama sandoryje, susijusiame su sukčiavimu PVM srityje. LVAT konstatavo, jog „Pareiškėja turėjo žinoti, kad sudarydama sandorius su UAB „L“ bei UAB „R“, dalyvaujama sandoryje, susijusiame su sukčiavimu PVM srityje. <...> Įmonės savininkas S. K., kaip patyręs verslininkas, formindamas sandorius su tame pačiame mieste gyvenančiais ir neteisėtą veiklą vykdančiais asmenimis, elgėsi neatsargiai ir nerūpestingai, nes ūkinėms operacijoms su UAB „R“ įforminti jokių sutarčių, užsakymų ir prekių pristatymą patvirtinančių dokumentų nesudarė (nei mokesčių administratoriui, nei teismui tokie dokumentai nebuvo pateikti), atsiskaitymo su vežėjais metu jokie buhalterinės apskaitos dokumentai taip pat nebuvo surašomi, be to, Pareiškėjos direktorius nesidomėjo ir prekes iškrovusių asmenų tapatybėmis. Kadangi UAB „L“ ir UAB „R“ ginčo prekių realiai neturėjo, Pareiškėjos domėjimasis prekių pristatymo aplinkybėmis būtų sudaręs sąlygas suabejoti verslo partnerių sąžiningumu. UAB „L“ savo veiklos vietoje nebuvo randama, tad įmonė, pasirašydama kasos pajamų orderį nenustatytoje vietoje, elgėsi nerūpestingai.<...> Be to, byloje nustatytos ir kitos aplinkybės, kurios netiesiogiai patvirtina įmonės galėjimą žinoti apie dalyvavimą į PVM sukčiavimą įtrauktuose sandoriuose, t. y. esama prieštaravimų tarp S. K., V. M. bei faktiškai gabenimo paslaugas atlikusių asmenų liudijimų bei paaiškinimų apie trąšų, neva įsigytų iš UAB „R“, iškrovimo vietą; UAB „R“ neturėjo transporto priemonių trąšų gabenimui, o Pareiškėja prekių gabenimo dokumentų nepateikė; su vežėjais buvo atsiskaitoma grynaisiais pinigais, atsiskaitymų metu jokie buhalterinės apskaitos dokumentai nebuvo surašomi. Be to, Pareiškėjos savininkas nepateikė įtikinamų paaiškinimų, koku būdu iš Kaune registruotos UAB „L“ įsigijo prekes, kaip, kada ir kur jos buvo pristatytos, kasos pajamų orderis nebuvo surašomas įmonės kasoje. Pareiškėja nepateikė duomenų, kokiomis aplinkybėmis įmonės savininkas S. K. G. A. mokėjo grynuosius pinigus, taip pat nepateikė įrodymų, kad iš UAB „L“ būtų reikalavęs prekių įsigijimo ir transportavimo dokumentų, ar domėjęsis partnerio veiklos teisėtumu ir su šia veikla susijusio PVM mokėjimu. S. K. parodymai apie ūkines operacijas Lietuvos apeliacinio teismo 2014-10-14 nutartyje (baudžiamoji byla Nr. I-1A-541/2014) pripažinti nepatikimais, turint galimą suinteresuotumą bylos baigtimi“.

LVAT atmetė Pareiškėjos skundą. Plačiau apie šią bylą

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaijeska/tekstas.aspx?id=e83468ab-80bf-402a-be51-37fdc3f751c9>

LVAT 2019-03-28 nutartis administracinėje byloje Nr. A-514-968/2019.

Ginčas kilo dėl Pareiškėjos priklausančioje kuro talpykloje 2016-08-30 rasto 4 500 l dyzelino, kurio cheminė sudėtis (kokybiniai parametrai) skyrėsi nuo Pareiškėjos mokesčių administratoriui pateiktų dyzelino įsigijimo dokumentuose nurodytų kokybės parametrų. Mokesčių administratorius pripažino, jog toks dyzelinas, kuriame sieros kiekis ženkliai viršija dyzelino įsigijimo dokumentuose nurodytą sieros kiekį, nėra kuras, kurį Pareiškėjas pagal mokesčių administratoriui pateiktus dokumentus įsigijo iš UAB „S“.

LVAT pažymėjo, jog „Pareiškėja nepateikė jokių faktinių duomenų, pagrindžiančių tai, jog dyzelinas, kuriame nustatytas sieros kiekis yra didesnis nei nurodytas šio kuro įsigijimo dokumentuose, buvo įsigytas būtent iš UAB „S“. Taip pat nepateikė jokių faktinių duomenų, dėl ko atsirado skirtumas tarp kuro talpykloje laikytame dyzeline faktiškai nustatyto sieros kiekio ir sieros kiekio, nurodyto dyzelino įsigijimo dokumentuose. Pareiškėjo nurodomi argumentai, kad mokesčių administratoriaus kuro talpykloje aptiktą kurą (nors jo cheminė sudėtis ir neatitinka kuro įsigijimo iš UAB „S“ dokumentų) įmonė pirko būtent iš UAB „S“, ir yra tikėtina, kad UAB „S“ suklydęs atvežė ir išpylė į įmonės kuro talpyklą ne tos rūšies dyzeliną, yra grįsti

tik prielaidomis, dėl to vertintini kaip nepagrįsti. <...>vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 57 straipsnio 2 dalimi, įsiteisėjusiame Šiaulių apylinkės teismo nutarime nustatytą aplinkybę, kad „V. K. pateikė teismui visus reikalingus įrodymus, patvirtinančius, kad dyzelinas buvo įsigytas iš UAB „S“, o ne įgytas nelegaliai“, yra pagrindas laikyti nustatytu ir iš naujo neįrodinėjamu faktu, tačiau tai šioje byloje prieštarautų KT ir LVAT išaiškinimams, kad teismas turi priimti ne formalų (t. y. formaliai atitinkantį teisės normas sprendimą), bet teisingą sprendimą, kad ir formaliai nevisiškai atitinkantį tam tikras teisės nuostatas.

LVAT atmetė Pareiškėjos skundą. Plačiau apie bylą:

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=5b3f8df7-ad42-424d-bb84-c831acc3d5e5>

LVAT 2019-01-09 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-77-438/2019.

Ginčas kilo dėl Pareiškėjų patirtų išlaidų vertinimo, konstatavus, jog mokesčių mokėtojai turėjo pajamų, gautų iš mokesčių administratoriui nežinomų ir įstatymų nustatyta tvarka neapmokestintų pajamų šaltinių, kurių nedeklaravo ir nuo jų neapskaičiavo ir nesumokėjo į biudžetą GPM. Pareiškėjai savo pajamas grindė gautomis paskolomis.

LVAT pažymėjo, jog „esminiu įrodinėjimo dalyku yra nustatymas aplinkybės - ar Pareiškėjai pagal paskolos sutartis realiai gavo atitinkamas lėšas, ar ne. Įrodinėjimo naštos paskirstymo tarp šalių prasme, lemia, jog šiuo atveju būtent Pareiškėjams tenka pareiga įrodyti, t. y. pareiga pateikti (be paskolos sutarties) papildomus tiesioginius ir / ar netiesioginius įrodymus, kurie patvirtintų teisiškai reikšmingą aplinkybę, kad jie pagal minėtas paskolos sutartis realiai gavo lėšų, pavyzdžiui, pateikti atitinkamus buhalterinius, finansinius dokumentus, iš kurių būtų matyti realus piniginių lėšų judėjimas, kad Pareiškėjai tuo metu šias lėšas realiai turėjo bei jas panaudojo tais tikslais, dėl kurių ėmė paskolą, ir pan. Tuo tarpu tokių įrodymų nebuvimas įrodymų vertinimo prasme reiškia, kad Pareiškėjai neįrodė savo teiginių pagrįstumo, o tuo pačiu ir nepaneigė mokesčių administratoriaus surinktų įrodymų bei jų pagrindu padarytų išvadų apie tai, jog Pareiškėjai pagal aptariamą paskolos sutartis realiai piniginių lėšų negavo. Byloje surinkti duomenys patvirtina, kad su Pareiškėjais paskolų sutartis sudarę asmenys neturėjo realių galimybių sukaupti ir paskolinti Pareiškėjams sutartyse nurodytų sumų. Šių mokesčių administratoriaus nurodytų aplinkybių Pareiškėjai iš esmės neginčija, tačiau nurodo, kad V. K. vaikai paskolos sutarties sudarymo dieną jau buvo pilnamečiai, tačiau nedetalizuoja ir nepagrindžia, kaip ši aplinkybė pakeitė V. K. finansinę būklę tokiu būdu, jog ji sutaupė ir paskolino Pareiškėjams 9 000 Lt be palūkanų, neterminuotam laikotarpiui, nežinant paskolos suteikimo paskirties ir jos grąžinimo termino. Nors buvo pripažinta, kad V. Z. galėjo būti sukaukęs 30 000 Lt, tačiau Pareiškėjai nepateikė teismui jokių duomenų, jog šie pinigai jiems buvo realiai perduoti, be to, ir pačių finansinė padėtis iki paskolos sutarties sudarymo buvo sudėtinga, buvo areštuotas jų turtas, turėjo skolų, todėl mažai tikėtina, jog jis paskolino Pareiškėjams pinigines lėšas be palūkanų, neterminuotam laikotarpiui. <...>Pareiškėjai savo poziciją dėl lėšų pagal nurodytas paskolos sutartis realaus gavimo grindžia pačiomis paskolos sutartimis ir paskolos davėjų paaiškinimais, tačiau realus pinigų perdavimas nėra niekaip kitaip užfiksuotas ir byloje iš esmės nėra jokių kitų objektyvių duomenų apie šių piniginių lėšų judėjimą, kurie patvirtintų, kad Pareiškėjai pagal minėtas paskolos sutartis realiai gavo nurodytas sumas. Tai reiškia, kad šios minėtos lėšos negali būti priskiriamos Pareiškėjų gautoms pajamoms, kaip paskolos iš nurodytų asmenų. Nors Pareiškėjai teigė grąžinę I. M. ir V. K. skolas, pateikė atitinkamus mokėjimo nurodymus, tačiau tiek MGK, tiek Vilniaus apygardos administracinis teismas (toliau - VAAT) teisingai ir pagrįstai konstatavo, kad atsižvelgiant į pavedimų atlikimo laiką (jau atlikus mokestinį patikrinimą), negalima daryti išvados, jog šie mokėjimai patvirtina būtent suteiktų paskolų grąžinimą“.

LVAT atmetė Pareiškėjų skundus. Plačiau apie šią bylą:

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=e6894069-1321-4989-9a96-92804bf2f2e2>

LVAT 2019-01-30 nutartis administracinėje byloje Nr. A-393-575/2019.

Ginčas kilo dėl Pareiškėjos direktoriaus ir akcininko J. J. avansinėje apskaitoje nepanaudotų pinigų likučio, kuris 2009-01-01 sudarė 381 330,44 Lt (110 440,93 Eur), o laikotarpiu nuo 2009-01-01 iki 2012-12-31 padidėjo iki 1 365 906,56 Lt (395 593,88 Eur). J. J. su Pareiškėja neatsiskaitė. Kadangi bendrovėje buvo sukauptas nepaskirstytas pelnas, mokesčių administratorius taikė MAĮ 69 str. ir konstatavo, kad tokiu būdu buvo išmokėti dividendai. Tačiau bendrovė pateikė paskolos sutartį, neva šią sumą akcininkui buvo paskolinusi.

LVAT pažymėjo, kad „VAAT nustatė, kad byloje Pareiškėja nepateikė duomenų, kuriuose būtų nurodyta, kokiems poreikiams tenkinti buvo naudojamos minėtos lėšos. Tokių konkrečių duomenų Pareiškėja nepateikė ir apeliacinės instancijos teismui. Iš Pareiškėjos pateiktų įrodymų byloje neseka, kad J. J. mokėtos lėšos buvo skirtos įmonės poreikiams tenkinti, ir su tuo susiję mokesčių mokėtojos teiginiai nėra įrodyti. Be to, aplinkybę, kad J. J. naudojami įmonės lėšomis, patvirtina ir 2014-01-02 paskolos sutartis Nr. 2014/1 tarp įmonės ir J. J., kuria įmonės apskaitoje neaptartos sumos pripažintos beprocentine J. J. skola įmonei. Šiaulių apygardos teismo 2015-10-13 nuosprendyje baudžiamojoje byloje Nr. I-63-309/2015 nustatytas faktas, kad Pareiškėjos apskaitos dokumentai buvo tvarkomi apgaulingai, t. y. nebuvo tvarkomi vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, todėl šiuo atveju yra pagrindas taikyti MAĮ 10 ir 69 straipsnius, taip atkuriant tikrąsias aplinkybes, susijusias su Pareiškėjos J. J. teiktomis lėšomis. LVAT pritaria VMI prie FM teiginiam, kad Pareiškėjos argumentai, jog avansinės apyskaitos ir atsiskaitymai už panaudotas lėšas galimai nėra išsaugoti dėl vyriausiosios finansininkės kaltės, yra tik mokesčių mokėtojos gynybinė pozicija. 2017 m. birželio 6 d. nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą J. J. atžvilgiu mokestinei bylai spręsti neturi reikšmės, kadangi mokestinė atsakomybė ir baudžiamoji atsakomybė kyla iš skirtingas teisės šakas reglamentuojančių teisės aktų normų, todėl mokestinė atsakomybė gali kilti nepriklausomai nuo kitų bylų baigties“.

LVAT atmetė Pareiškėjos skundą. Plačiau apie šią bylą:

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=afc1e103-dbbe-4851-981e-bf876fca8495>

LVAT 2019-02-13 nutartimi administracinėje byloje Nr. A-557-575/2019.

Ginčas kilo dėl MAĮ 10 ir 69 straipsnio nuostatų taikymo. Mokesčių administratorius mokėtinas GPM sumas Pareiškėjams apskaičiavo pritaikęs turinio viršenybės prieš formą principą, konstatavęs, kad sutuoktinių 2010-01-15 sudarytas UAB „U“ akcijų pardavimo UAB „K“ sandoris, pagal kurį sutuoktiniai gavo už akcijas bendrą 1 225 000 Lt pajamų sumą, kuri pagal GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 30 punkte numatytą mokestinę lengvatą buvo neapmokestinta GPM, iš tiesų buvo sudarytas siekiant mokestinės naudos, kadangi UAB „U“ akcijos buvo bevertės. Mokesčių administratorius, neatsižvelgęs į formaliai sudarytą akcijų pardavimo sandorį, Pareiškėjų gautą 1 225 000 Lt pajamų sumą priskyrė kitoms, su darbo santykiais nesusijusioms ir ne individualios veiklos pajamoms, todėl jas apmokestino 15 proc. GPM tarifu.

LVAT nurodė, jog „byloje neabejotinai įrodyta, kad UAB „U“ akcijos jų perleidimo metu buvo bevertės. Nepriklausomo turto vertintojo UAB „S“ verslo vertinimo ataskaita Nr. 1601356 yra tinkamai motyvuota, jos išvados nekelia abejonių. Pareiškėjų nurodytos aplinkybės, kad UAB „K“ 2012 m. įsigytas akcijas perleido kaip savo turta, kad toks pats kiekis UAB „U“ akcijų už tokią pačią kainą buvo nupirktas ir iš kito asmens (D. Ž.), yra kilusios iš susijusio su Pareiškėjais asmens UAB „K“ veiksmų, todėl verslo vertinimo ataskaitos Nr. 1601356 išvadų nepaneigia. Pareiškėjas A. T. 2008 m. pasiskolino iš UAB „K“ lėšas, suteiktos paskolos beprocentės. Tiek Pareiškėjas, tiek bendrovė veiksmų paskolai grąžinti nebuvo ėmęsi,

nors Pareiškėjas visą paskolos sumą bendrovei turėjo būti grąžinęs 2009 m. gruodžio mėnesį. Taip pat nustatyta, kad Pareiškėjas 2010 m. turėdamas 50 proc. akcijų suteikiamą teisę priimti sprendimus akcininkų susirinkime, žinodamas tikrąją UAB „U“ finansinę padėtį, priėmė sau palankų akcininkų sprendimą, pagal kurį bendrovė iš Pareiškėjo įsigijo 9 vertės neturinčios UAB „U“ akcijas už 1 225 000 Lt. Iš bylos aplinkybių seka, kad sandorių schemos vienintelis tikslas buvo gauti mokestinę naudą. Tiek bendrovė, tiek Pareiškėjas buvo nesąžiningi, o formaliai sudarytu sandoriu Pareiškėjas gavo realią mokestinę naudą, nes, dirbtinai padidinus parduodamų akcijų kainą iki ankstesniu laikotarpiu akcijų pirkėjo (bendrovės) suteiktų Pareiškėjui paskolų dydžio, buvo įformintas neapmokestinamų GPM piniginių lėšų iš susijusios įmonės gavimas. Todėl mokesčių administratorius pagrįstai taikė MAĮ 10 straipsnį, 69 straipsnio 1 dalį ir Pareiškėjo iš bendrovės akcijų pardavimo forma pagal 2010 m. sausio 15 d. sutartį gautas 1 225 000 Lt pajamas perkvalifikavo į kitas su darbo santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas, kurių apmokestinimui taikomas 15 proc. tarifas“. LVAT pažymėjo, jog „mokesčių administratorius sandorius vertino mokestinių įstatymų ir mokestinių santykių aspektu, turėdamas tam įstatymu nustatytą teisę, jokių civilinių santykių nereguliavo, mokesčių administratoriaus ginčijami sprendimai neįpareigoja Pareiškėjų sudaryti kokius nors civilinius sandorius ar juos pakeisti“.

LVAT atmetė Pareiškėjų skundus. Plačiau apie šią bylą:

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaijeska/tekstas.aspx?id=fb4f690e-ae35-4f79-85b0-a64d238507d4>